

IOGT-NTO:s STADGAR

IOGT-NTO:s stadgar antagna 26–30 juni 2013 vid kongressen i Borås.

Reviderade den 24–27 juni 2015 vid kongressen i Lund.

Reviderade den 28 juni–2 juli 2017 vid kongressen i Karlstad.

Reviderade den 26–30 juni 2019 vid kongressen i Örnsköldsvik.

Reviderade vid den digitala kongressen 28 juni–4 juli 2021.

INNEHÅLL

IOGT-NTO:s STADGAR	1
INNEHÅLL	2
Kapitel 1. Allmänna bestämmelser för IOGT-NTO	5
§ 1:1 Organisation.....	5
§ 1:2 IOGT-NTO-rörelsens grundsatser	5
§ 1:3 IOGT-NTO:s ändamål	5
§ 1:4 Beslutande organ	6
§ 1:5 Medlemskap.....	6
§ 1:6 Medlemslöfte	6
§ 1:7 Medlemsavgift.....	6
§ 1:8 Medlemskapets upphörande.....	6
§ 1:9 Jäv	7
Kapitel 2. Bestämmelser för IOGT-NTO som riksorganisation	8
§ 2:1 Organisation	8
§ 2:2 Ordinarie kongress.....	8
§ 2:3 Extra kongress.....	8
§ 2:4 Kongressombud	8
§ 2:5 Mötesrättigheter och beslutsformer	9
§ 2:6 Kongressärenden	9
§ 2:7 Förbundsstyrelse.....	10
§ 2:8 Förbundsstyrelsens uppgifter.....	10
§ 2:9 Riksstyrelse	10
§ 2:10 Riksstyrelsens uppgifter.....	10
§ 2:11 Ordförandeforum	11
§ 2:12 Valbarhet till förtroendeuppdrag.....	11
§ 2:13 Firmateckning	11
§ 2:14 Ekonomisk förvaltning.....	11
§ 2:15 Särskild verksamhet	11
§ 2:16 Revision	11
§ 2:17 Upplösning.....	12
Kapitel 3. Bestämmelser för IOGT-NTO-distrikt	13
§ 3:1 Organisation	13
§ 3:2 Ordinarie distriktsårsmöte	13
§ 3:3 Extra distriktsårsmöte	13
§ 3:4 Distriktsårsmötesombud	14
§ 3:5 Valmöte.....	14

§ 3:6 Mötesrättigheter och beslutsformer	15
§ 3:7 Distriktsårsmötesärenden	15
§ 3:8 Distriktsstyrelse	16
§ 3:9 Distriktsstyrelsens uppgifter	16
§ 3:10 Valbarhet till förtroendeuppdrag	16
§ 3:11 Firmateckning	16
§ 3:12 Ekonomisk förvaltning	16
§ 3:13 Revision	16
§ 3:14 Bildande, samgående och upplösning	17
§ 3:15 Särskilda stadgar	17
Kapitel 4. Bestämmelser för IOGT-NTO-föreningar	18
§ 4:1 Organisation	18
§ 4:2 Föreningsmöte	18
§ 4:3 Föreningsårsmöte	18
§ 4:4 Extra föreningsårsmöte	18
§ 4:5 Mötesrättigheter och beslutsformer	19
§ 4:6 Årsmötesärenden	19
§ 4:7 Föreningsstyrelse	19
§ 4:8 Föreningsstyrelsens uppgifter	20
§ 4:9 Föreningsverksamhet	20
§ 4:10 Valbarhet till förtroendeuppdrag	20
§ 4:11 Firmateckning	20
§ 4:12 Ekonomisk förvaltning	20
§ 4:13 Fastighetsförvaltning	21
§ 4:14 Revision	21
§ 4:15 Samgående med annan förening	21
§ 4:16 Upplösning	22
§ 4:17 Särskilda stadgar	22
Kapitel 5. Samverkan i IOGT-NTO-krets.....	23
§ 5:1 Organisation	23
§ 5:2 Kretsårsmöte	23
§ 5:3 Mötesrättigheter och beslutsformer	23
§ 5:4 Kretsårsmötesärenden	24
§ 5:5 Kretsstyrelse	24
§ 5:6 Kretsens uppgifter	25
§ 5:7 Valbarhet till förtroendeuppdrag.....	25
§ 5:8 Firmateckning	25

§ 5:9 Ekonomisk förvaltning.....	25
§ 5:10 Revision	25
§ 5:11 Samgående med annan krets.....	26
§ 5:12 Upplösning.....	26
§ 5:13 Särskilda stadgar	26
§ 5:14 Särskilt om rättsförhållanden för kretsar	26
Kapitel 6. Bestämmelser angående rättsförhållanden, stadgeändringar och särskilda bestämmelser vid omfattande ekonomisk verksamhet.....	28
§ 6:1 Rättsförhållanden.....	28
§ 6:2 Ekonomisk förvaltning vid omfattande ekonomisk verksamhet	29
§ 6:3 Tolkning av stadgarna.....	29
§ 6:4 Stadgeändring	29
§ 6:5 Förhållande till annat förbund	30

Kapitel 1. Allmänna bestämmelser för IOGT-NTO

§ 1:1 Organisation

IOGT-NTO är en nykterhets- och kulturorganisation i Sverige som bedriver ett aktivt påverkansarbete. IOGT-NTO är en del av Movendi International.

IOGT-NTO är religiöst neutralt och partipolitiskt obundet. IOGT-NTO bildar tillsammans med Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF), Junis och Nykterhetsrörelsens scoutförbund (NSF) IOGT-NTO-rörelsen.¹

Förbundens särart med avseende på verksamhet och medlemsåldrar bildar en bred helhet. Förbunden utgår i sin verksamhet från IOGT-NTO-rörelsens grundsatser.

§ 1:2 IOGT-NTO-rörelsens grundsatser²

IOGT-NTO-rörelsen är en del av en världsomspännande folk- och bildningsrörelse. Rörelsen bygger på principen om alla människors lika värde och rättigheter, utan åtskillnad av något slag. Inom IOGT-NTO-rörelsen samlas människor som tagit ställning för personlig nykterhet och som delar viljan att tillsammans verka för bättre levnadsvillkor för alla människor.

I vårt arbete utgår vi från tre bärande idéer:

Demokrati

Alla människor har lika värde och samma rätt att påverka samhällets utveckling. Vi arbetar för ett demokratiskt samhälle med jämlika förutsättningar för personlig utveckling, frihet och delaktighet. Inom IOGT-NTO-rörelsen har alla medlemmar möjlighet att göra sin röst hörd och verksamheten utgår från medlemmarnas vilja.

Solidaritet

Människor är ömsesidigt beroende av varandra och har ett medmänskligt ansvar, såväl idag som för framtida generationer. En värld där alla får ta del av välfärd och trygghet är en förutsättning för personlig utveckling och sammanhållning. Genom vår verksamhet vill vi bygga gemenskap på jämlik grund – lokalt, nationellt och globalt.

Nykterhet

I kampen för en bättre värld väljer vi ett liv fritt från alkohol och andra droger eftersom dessa utgör en belastning för såväl enskilda människor som för samhället i stort och är ett hinder för mänsklig utveckling. Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet och vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen. Vi inspirerar människor till ett nyktert liv.

§ 1:3 IOGT-NTO:s ändamål

IOGT-NTO:s vision är ett samhälle, en värld, där alkohol och andra droger inte hindrar människor att leva ett fritt och rikt liv.

IOGT-NTO:s uppdrag är att påverka människor och samhälle i en nyktrare riktning. Vi erbjuder en nykter gemenskap som stärker och utvecklar människor.

---

¹ Samarbetet i IOGT-NTO-rörelsen regleras gemensamt enligt §6:5

² Grundsatserna är gemensamma för hela IOGT-NTO-rörelsen enligt §6:5

§ 1:4 Beslutande organ

IOGT-NTO:s beslutande organ är på riksplanet kongressen och förbundsstyrelsen, på distriktsplanet distriktsårsmötet och distriktsstyrelsen samt på lokalplanet föreningsmötet och föreningsstyrelsen.

De beslutande organen för samarbete inom IOGT-NTO-rörelsen är på riksplanet riksstyrelsen samt på lokalplanet kretsårsmötet och kretsstyrelsen.³

§ 1:5 Medlemskap

Den som har avlagt medlemslöftet och är registrerad i förbundets medlemsregister är medlem i IOGT-NTO. En medlem kan tillhöra en förening eller vara direktansluten till ett distrikt eller till förbundet. Varje medlem kan ha lokalt medlemskap i flera föreningar men kan bara vara registrerad medlem i en enda förening.

Man kan vara medlem i IOGT-NTO från och med det år man fyller 12 år.

Varje registrerad medlem i IOGT-NTO anses också som medlem i UNF från och med det år medlemmen fyller 13 år till och med det år medlemmen fyller 25 år. Varje registrerad medlem i UNF anses också som medlem i IOGT-NTO. Den som anses som medlem i ett annat förbund har de rättigheter som följer av ett medlemskap i förbundet i fråga, med undantag för de rättigheter som är förbehållna förbundets registrerade medlemmar.⁴

§ 1:6 Medlemslöfte

Den som vill bli medlem i IOGT-NTO ska avlägga följande medlemslöfte:

Som medlem i IOGT-NTO lovar jag att arbeta för ett bättre samhälle utifrån IOGT-NTO-rörelsens grundsatser. Därmed lovar jag att leva helnyktert, det vill säga att inte använda alkoholdrycker med högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent, narkotika eller andra gifter med berusande effekt.⁵

§ 1:7 Medlemsavgift

Varje medlem ska betala den medlemsavgift som kongressen och föreningsårsmötet har bestämt. Förbundsstyrelsen kan besluta att en medlem ska vara befriad från att betala medlemsavgift.

§ 1:8 Medlemskapets upphörande

Medlemskapet upphör på grund av utträde, utebliven betalning eller uteslutning.

En medlem kan utträda genom att anmäla sitt utträde.

En medlem som under två års tid inte har betalat sin medlemsavgift stryks ur medlemsregistret.

---

³ Samarbetet i riksstyrelsen regleras gemensamt enligt §6:5

⁴ Dubbelanslutning av medlemmar regleras gemensamt mellan IOGT-NTO och UNF enligt §6:5

⁵ Medlemslöftet är gemensamt för hela IOGT-NTO-rörelsen enligt §6:5

En medlem som har brutit mot det som sägs om helnykterhet i medlemslöftet kan uteslutas. Beslut om detta fattas av styrelsen i medlemmens förening eller av förbundsstyrelsen efter samråd med föreningen eller med medlemmens distrikt. En medlem som uppenbarligen motverkar IOGT-NTO:s syften som de framgår av IOGT-NTO-rörelsens grundsatser kan också uteslutas. Beslut om detta kan bara fattas av förbundsstyrelsen.

Den medlem som har uteslutits ska informeras om beslutet. Om beslutet har fattats av förbundsstyrelsen ska också den uteslutna medlemmens förening informeras.

Om beslutet har fattats av föreningsstyrelsen kan medlemmen överklaga beslutet till förbundsstyrelsen inom en månad efter att medlemmen har informerats om uteslutningen. Förbundsstyrelsen kan då upphäva beslutet.

§ 1:9 Jäv

Vid beslut i en fråga på en kongress eller ett distriktsårsmöte, i en styrelse eller inom ramen för ett uppdrag som revisor, får den som har ett personligt intresse av ekonomiskt eller liknande slag i frågan inte delta. Detsamma gäller den som är närstående till någon som har ett sådant intresse. Detta hindrar inte att någon röstar vid personval.

Kapitel 2. Bestämmelser för IOGT-NTO som riksorganisation

§ 2:1 Organisation

Förbundets högsta beslutande organ är kongressen. Mellan kongresserna är förbundsstyrelsen förbundets beslutande och verkställande organ. IOGT-NTO samarbetar med IOGT-NTO-rörelsens övriga förbund genom riksstyrelsen.⁶

§ 2:2 Ordinarie kongress

Kongress hålls vartannat år på den tid och plats som riksstyrelsen har beslutat. IOGT-NTO:s, UNF:s och Junis kongresser hålls samtidigt och på samma plats.⁷

Förbundsstyrelsen ska kalla till kongress senast fyra månader innan kongressen öppnas.

Varje medlem, förening och distrikt kan skicka motioner till kongressen. Förbundsstyrelsen beslutar ett datum, som får infalla tidigast tio veckor före kongressens öppnande, då motionerna senast ska ha kommit in. Förbundsstyrelsen eller i förekommande fall riksstyrelsen ska yttra sig över varje motion.

Ombuden och revisorerna ska ha fått alla handlingar till kongressen senast tjugo dagar innan kongressen öppnas.

Kongressen väljer en valberedning som ska förbereda de val som ska göras på nästa kongress. Förbundsstyrelsen kan utse utskott för att förbereda andra ärenden. Valberedningen och utskotten bör samråda med sina motsvarigheter inom IOGT-NTO-rörelsens övriga förbund. Kongressen är beslutsmässig när den har blivit kallad enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden, dock minst femtio, är närvarande.

§ 2:3 Extra kongress

Om förbundsstyrelsen, riksstyrelsen eller revisorerna beslutar det ska extra kongress hållas. Extra kongress ska också hållas om minst tre distrikt begär det.

En extra kongress får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att kongressen hålls.

Förbundsstyrelsen ska kalla till extra kongress senast en månad innan kongressen öppnas. De personer som valts till ombud till den senaste ordinarie kongressen är också ombud på den extra kongressen om inte ett distriktsårsmöte eller extra distriktsårsmöte beslutar något annat.

En extra kongress är beslutsmässig när den har blivit kallad enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden, dock minst femtio, är närvarande.

§ 2:4 Kongressombud

Kongressen har etthundra ombud som väljs av distriktens valmöten. Varje distrikt representeras av minst två ombud. Kvarvarande platser fördelas enligt ojämkad

---

⁶ Samarbetet i riksstyrelsen regleras gemensamt enligt §6:5

⁷ Samordning av IOGT-NTO:s, UNF:s och Junis kongresser regleras gemensamt enligt §6:5

uddatalsmetod efter hur många betalande och avgiftsbefriade registrerade medlemmar distriktet hade den 31 december året före kongressen. Distriktet har rätt till två ersättare för varje ombud. Ersättarna ska väljas i en bestämd inbördes ordning.

§ 2:5 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i IOGT-NTO-rörelsen har närvarorätt på kongressen. Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen har yttranderätt på kongressen. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.⁸

Varje ombud har förslags- och rösträtt. Varje medlem i IOGT-NTO, ledamot av förbundsstyrelsen och riksstyrelsen samt föredragande revisor har förslagsrätt.

Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal avgör lotten. En röst på fler eller färre personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Kongressen avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§ 2:6 Kongressärenden

På en ordinarie kongress ska följande ärenden tas upp:

- a) val av ordförande och sekreterare för kongressen, minst två rösträknare och minst två protokolljusterare
- b) fastställande av föredragningslista
- c) fastställande av antalet anmälda och närvarande ombud och övriga röstberättigade deltagare
- d) ställningstagande till om kongressen har kallats enligt stadgarna
- e) ställningstagande till om kongressen är beslutsmässig
- f) rapport om eventuella kongressutskott
- g) föredragning av förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse
- h) föredragning av förbundsstyrelsens ekonomiska berättelser
- i) föredragning av revisionsberättelser
- j) fastställande av resultaträkningar och balansräkningar
- k) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i förbundsstyrelsen
- l) beslut om motioner och förslag
- m) beslut om ersättningar
- n) beslut om arbetsplan för de kommande två kalenderåren
- o) beslut om medlemsavgift
- p) beslut om budget för de kommande två kalenderåren
- q) beslut om antal ledamöter, minst sju och max elva i förbundsstyrelsen
- r) val av ordförande, vice ordförande, kassör och övriga ledamöter i förbundsstyrelsen
- s) val av två ledamöter i riksstyrelsen
- t) val av två revisorer och två ersättare
- u) val av valberedning med sju ledamöter
- v) eventuella ytterligare val
- w) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

---

⁸ Den ömsesidiga närvaro- och yttranderätten regleras gemensamt enligt §6:5

Protokollet från kongressen ska inom fyra månader lämnas till den avgående och den nytillträdda förbundsstyrelsen, ombuden, revisorerna och distrikten samt hållas tillgängligt för föreningar och kretsar.

§ 2:7 Förbundsstyrelse

Kongressen ska välja en förbundsstyrelse med minst sju och max elva ledamöter. Styrelsen väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie kongress. Om kongressen ajournerar sig kan den dock besluta att den nya styrelsen ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan kongressen har avslutats. Ordförande, vice ordförande och kassör väljs särskilt.

Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter är närvarande.

§ 2:8 Förbundsstyrelsens uppgifter

Förbundsstyrelsen är förbundets verkställande organ. Mellan kongresserna är förbundsstyrelsen förbundets beslutande organ. Den leder förbundets arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program och kongressens beslut.

Förbundsstyrelsen har på förbunds nivå ett övergripande ansvar att strategiskt utveckla organisationen och dess verksamhet.

Till kongressen ska förbundsstyrelsen lägga fram verksamhetsberättelse, ekonomiska berättelser och förslag till arbetsplan och budget.

§ 2:9 Riksstyrelse⁹

Riksstyrelsen har åtta ledamöter som representerar IOGT-NTO-rörelsens olika förbund. IOGT-NTO:s, UNF:s och Junis kongresser samt NSF:s förbundsstyrelse väljer bland respektive förbundsstyrelses ledamöter två ledamöter i riksstyrelsen.

Övriga förbundsstyrelseledamöter är ersättare i riksstyrelsen och tjänstgör i den ordning som respektive förbundsstyrelse beslutar.

Riksstyrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Riksstyrelsen är beslutsmässig när minst fem ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Riksstyrelsen kan utse utskott inom sig.

§ 2:10 Riksstyrelsens uppgifter

Riksstyrelsen ska arbeta för samordning och effektivt utnyttjande av IOGT-NTO-rörelsens resurser.

Riksstyrelsen behandlar de frågor som förbunden eller vissa av dem väljer att lämna över till riksstyrelsen. Beslut fattas efter omröstning bland ledamöterna från de förbund som har valt att lämna över respektive fråga till riksstyrelsen.

Om IOGT-NTO:s, UNF:s och Junis kongresser har fattat olika beslut i en fråga där riksstyrelsen har lagt förslag, kan riksstyrelsen begära omröstning på dessa kongresser i frågan. Om ett förslag då antas av två kongresser vinner detta.

---

⁹ Samarbetet i riksstyrelsen regleras gemensamt enligt §6:5

Annars vinner det förslag som i genomsnitt fått den största andelen av rösterna på de tre kongresserna.

§ 2:11 Ordförandeforum

Ordförandeforumet är ett rådgivande organ med syfte att skapa samstämmighet samt förankra IOGT-NTO:s prioriteringar och ställningstaganden.

Ordförandeforumet består av förbundsordförande, vice förbundsordförande samt samtliga distriktsordföranden. Forumet samlas på initiativ av förbundsordföranden eller när minst 3 distriktsordföranden så begär.

§2:12 Valbarhet till förtroendeuppdrag¹⁰

Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen kan väljas till förtroendeuppdrag i förbundet. Ett kongressombud måste dock vara registrerad medlem i IOGT-NTO.

§ 2:13 Firmateckning

Förbundsstyrelsen bestämmer hur förbundets firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§ 2:14 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast den 15 mars året efter räkenskapsåret tillsammans med förbundsstyrelsens ekonomiska berättelse. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning. De år då kongress hålls ska förbundsstyrelsen även lämna en verksamhetsberättelse för de två föregående kalenderåren till revisorerna.

§ 2:15 Särskild verksamhet

Förbundet kan för särskilda ändamål bilda stiftelser och besluta om hur gåvofonder ska förvaltas, uppföra och förvalta fast egendom eller driva särskild verksamhet. Förbundet kan äga aktier eller andra andelar i associationer som äger eller förvaltar fast och lös egendom eller bedriver kommersiell verksamhet. Förbundsstyrelsen utser förbundets företrädare i sådana associationer.

§ 2:16 Revision

Kongressen väljer två revisorer och två ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie kongress. Om kongressen ajournerar sig kan den dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan kongressen har avslutats.

Revisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva. De utser efter samråd med de övriga förbundens revisorer en auktoriserad revisor som bör vara gemensam för IOGT-NTO-rörelsens fyra förbund.

---

¹⁰ Ömsesidig valbarhet till förtroendeuppdrag regleras gemensamt enligt §6:5

Revisorerna ska följa förbundsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till kongressen lämna revisionsberättelser med förslag om fastställande av resultaträkningar och balansräkningar samt förslag i frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen.

§ 2:17 Upplösning

IOGT-NTO kan upplösas genom beslut med två tredjedels majoritet på två kongresser i rad, varav minst en ordinarie.

Vid upplösning ska IOGT-NTO:s tillgångar fördelas till verksamhet inom de kvarvarande förbunden inom IOGT-NTO-rörelsen som överensstämmer med IOGT-NTO:s ändamål. Finns inte längre något av dessa förbund ska kongressen i samband med upplösning besluta om fördelning av tillgångarna på något annat sätt som överensstämmer med IOGT-NTO:s ändamål.

Kapitel 3. Bestämmelser för IOGT-NTO-distrikt

§ 3:1 Organisation

Ett distrikt består av föreningar inom distriktets område och medlemmar som är direktanslutna till distriktet. Distriktets gränser fastställs av förbundsstyrelsen. Bestämmelser om hur distrikt kan bildas, gå samman och upplösas finns i § 3:14.

Distriktets högsta beslutande organ är distriktsårsmötet. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande och verkställande organ.

Distriktet bör, där det är möjligt, samarbeta med IOGT-NTO-rörelsens andra distrikt inom sitt geografiska område.¹¹

§ 3:2 Ordinarie distriktsårsmöte

Distriktsårsmöte hålls vart annat år, de år det inte är kongress, på den tid och plats som föregående distriktsårsmöte har beslutat och i en form som distriktsstyrelsen och mötesarrangören kommer överens om. Distriktsårsmötet ska hållas senast den vecka då den 15 april infaller.

Distriktsstyrelsen ska kalla till distriktsårsmöte senast två månader innan distriktsårsmötet öppnas. Om distriktsstyrelsen inte har kallat till distriktsårsmöte så att det kan hållas i tid kan förbundsstyrelsen kalla till distriktsårsmöte vid en senare tidpunkt.

Varje medlem, förening och krets inom distriktet kan skicka motioner till distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska ha fått motionerna senast sex veckor före distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska yttra sig över varje motion.

Ombuden och revisorerna ska ha fått alla handlingar till distriktsårsmötet senast tio dagar innan distriktsårsmötet öppnas.

Distriktsårsmötet väljer en valberedning som ska förbereda de val som ska göras på nästa distriktsårsmöte. Distriktsstyrelsen kan utse utskott för att förbereda andra ärenden. Valberedningen och utskotten bör samråda med sina motsvarigheter inom IOGT-NTO-rörelsens övriga distrikt.

Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande.

§ 3:3 Extra distriktsårsmöte

Om distriktsstyrelsen, revisorerna eller förbundsstyrelsen beslutar det ska extra distriktsårsmöte hållas. Extra distriktsårsmöte ska också hållas om det begärs av minst en tredjedel av distriktets föreningar. Extra distriktsårsmöte ska hållas på den tid och plats och i den form som distriktsstyrelsen har beslutat.

Ett extra distriktsårsmöte får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att distriktsårsmötet hålls.

---

¹¹ Regionalt samarbete regleras gemensamt enligt §6:5

Distriktsstyrelsen ska kalla till extra distriktsårsmöte senast en månad innan det öppnas. Anmälda ombud och revisorerna ska ha fått alla handlingar till extra distriktsårsmöte senast tio dagar innan det extra distriktsårsmötet öppnas.

De personer som valts till ombud till det senaste ordinarie distriktsårsmötet är också ombud på det extra distriktsårsmötet, om inte ett föreningsmöte beslutar något annat.

Ett extra distriktsårsmöte är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande.

§ 3:4 Distriktsårsmötesombud

Föreningsårsmötet väljer ombud och ersättare till distriktsårsmötet. Beräkningen av det antal ombud föreningen har rätt till grundar sig på föreningens antal betalande och avgiftsbefriade registrerade medlemmar den 31 december föregående år.

Föreningen har rätt till två ombud. Om föreningen har fler än femtio medlemmar har den rätt till ytterligare ett ombud för varje påbörjat femtiotal medlemmar utöver de första femtio.

Om antalet distriktsårsmötesombud enligt ovan blir mindre än femtio fördelas enligt ojämkad uddatalsmetod ytterligare mandat till föreningarna tills antalet ombud uppgår till femtio. Har distriktet färre än fem föreningar eller färre än trehundra medlemmar får dock distriktsstyrelsen besluta att ombuden ska vara färre än femtio.

Distriktsårsmötet får ge kretsarna inom distriktet rätt att utse varsitt distriktsårsmötesombud till kommande årsmöten. Sådana ombud räknas inte med vid tillämpningen av ovanstående stycke.

Föreningen har rätt till två ersättare för varje ombud. Ersättarna ska väljas i en bestämd inbördes ordning.

§ 3:5 Valmöte

Valmöte hålls de år det är kongress på den tid och plats och i den form som distriktsstyrelsen har beslutat.

Valmötet väljer ombud och ersättare till kongressen. Det får också behandla andra frågor kopplade till kongressen som anges i kallelsen.

Distriktsstyrelsen ska kalla till valmöte senast en månad innan valmötet öppnas. Om distriktsstyrelsen inte har kallat till valmöte så att det kan hållas i tid kan förbundsstyrelsen kalla till valmöte vid en senare tidpunkt.

Anmälda ombud och revisorerna ska ha fått alla handlingar till valmötet senast tio dagar innan valmötet öppnas.

Valmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda medlemmarna är närvarande.

§ 3:6 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i IOGT-NTO-rörelsen har närvaro- och yttranderätt på distriktsårsmöte och valmöte. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.¹²

Varje ombud har förslags- och rösträtt. Varje medlem i IOGT-NTO, ledamot av distriktsstyrelsen och föredragande revisor har förslagsrätt.

Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal avgör lotten. En röst på fler eller färre personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§ 3:7 Distriktsårsmötesärenden

På ett ordinarie distriktsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

- a) val av ordförande och sekreterare för mötet, minst två rösträknare och minst två protokolljusterare
- b) fastställande av föredragningslista
- c) fastställande av antalet anmälda och närvarande ombud
- d) ställningstagande till om distriktsårsmötet har kallats enligt stadgarna
- e) ställningstagande till om distriktsårsmötet är beslutsmässigt
- f) rapport om eventuella distriktsårsmötesutskott
- g) föredragning av distriktsstyrelsens verksamhetsberättelse
- h) föredragning av distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse
- i) föredragning av revisionsberättelse
- j) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- k) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i distriktsstyrelsen
- l) beslut om motioner och förslag
- m) beslut om ersättningar
- n) beslut om arbetsplan för innevarande och kommande kalenderår
- o) beslut om budget för innevarande och kommande kalenderåret
- p) beslut om antal ledamöter, minst fem, i distriktsstyrelsen samt om deras mandattid
- q) val av ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör samt eventuella ytterligare ledamöter i distriktsstyrelsen
- r) val av två revisorer och två ersättare
- s) val av valberedning med minst tre ledamöter, varav en sammankallande, och eventuella ersättare
- t) eventuella ytterligare val
- u) beslut om tid och plats för nästa distriktsårsmöte
- v) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från distriktsårsmötet ska inom två månader göras tillgängligt för förbundsstyrelsen, ombuden, distriktsstyrelsens ledamöter, revisorerna och samtliga föreningar inom distriktet. Det ska också finnas tillgängligt på distriktsexpeditionen eller hos distriktsstyrelsens ordförande.

---

¹² Den ömsesidiga närvaro- och yttranderätten regleras gemensamt enligt §6:5

§ 3:8 Distriktsstyrelse

Distriktsårsmötet ska välja en styrelse med minst fem ledamöter. Ledamöter väljs för tiden intill slutet av nästa eller nästnästa ordinarie distriktsårsmöte. Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nyvalda ledamöterna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats. Ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör väljs särskilt.

Distriktsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter är närvarande.

§ 3:9 Distriktsstyrelsens uppgifter

Distriktsstyrelsen är distriktets verkställande organ. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande organ. Den leder distriktets arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program samt distriktsårsmötets och kongressens beslut.

Distriktsstyrelsen har på distriktsnivå ett övergripande ansvar att strategiskt utveckla distriktet samt att engagera och stödja medlemmar och verksamheter i IOGT-NTO:s uppdrag.

Till distriktsårsmötet ska distriktsstyrelsen lägga fram verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse och förslag till arbetsplan och budget.

§ 3:10 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen kan väljas till förtroendeuppdrag i distriktet.

Ett distriktsårsmötesombud måste dock vara registrerad medlem i IOGT-NTO.

§ 3:11 Firmateckning

Distriktsstyrelsen bestämmer hur distriktets firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§ 3:12 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tre veckor före distriktsårsmötet tillsammans med distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse. De år ordinarie distriktsårsmöte inte ska genomföras ska detta istället ske senast den 15 mars året efter räkenskapsåret. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

De år då distriktsårsmöte hålls ska distriktsstyrelsen även lämna verksamhetsberättelse för de två föregående kalenderåren till revisorerna

§ 3:13 Revision

Distriktsårsmötet väljer två revisorer och två ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie distriktsårsmöte. Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Revisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva. De kan utse en auktoriserad eller godkänd revisor.

Revisorerna ska följa distriktsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till distriktsårsmötet lämna en revisionsberättelse med förslag om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag i frågan om ansvarsfrihet för distriktsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen kan besluta om revision av distriktets räkenskaper och förvaltning.

Den som genomför revisionen har rätt att ta del av de handlingar och de upplysningar som behövs för revisionen.

§ 3:14 Bildande, samgående och upplösning

Kongressen kan efter förslag från förbundsstyrelsen besluta att distrikt ska bildas, gå samman eller upplösas. Vid upplösning tillfaller distriktets tillgångar förbundet.

§ 3:15 Särskilda stadgar

Distriktet ska anses ha antagit § 3:1–14 samt § 6:1 i dessa stadgar som sina egna stadgar.

Om dessa paragrafer ändras anses även distriktets egna stadgar ändrade på motsvarande sätt. Om distriktet antar egna stadgar med innehåll utöver det ovan nämnda måste stadgarna godkännas av förbundsstyrelsen för att gälla.

Kapitel 4. Bestämmelser för IOGT-NTO-föreningar

§ 4:1 Organisation

En förening ska bestå av minst fem medlemmar.

Bildandet av en förening samt dess namn och nummer fastställs av förbundsstyrelsen.

Föreningens högsta beslutande organ är föreningsårsmötet. Mellan föreningsårsmöten är föreningsmötena beslutande organ. Mellan föreningsmötena leds föreningen av en styrelse.

Föreningen bör samarbeta med föreningar och scoutkårer inom IOGT-NTO-rörelsen genom en IOGT-NTO-krets.

§ 4:2 Föreningsmöte

Föreningsmöten utöver årsmötet hålls på den tid och plats som ett föreningsmöte eller styrelsen har beslutat. Ett föreningsmöte är beslutsmässigt när minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§ 4:3 Föreningsårsmöte

Föreningens årsmöte ska hållas före februari månads utgång varje år på den tid och plats som föregående årsmöte har beslutat. Om årsmötet inte har hållits i tid kan förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen kalla till årsmöte.

Kallelse till årsmöte ska ske senast fyra veckor före mötet på det sätt som föregående årsmöte har beslutat.

Varje medlem i föreningen kan skicka motioner till årsmötet. Styrelsen ska ha fått motionerna senast två veckor före årsmötet. Styrelsen ska yttra sig över varje motion.

Årsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§ 4:4 Extra föreningsårsmöte

Om styrelsen, revisorerna, distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen beslutar det ska extra föreningsårsmöte hållas. Extra föreningsårsmöte ska också hållas om det begärs av minst en tredjedel av föreningens medlemmar.

Ett extra föreningsårsmöte får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att föreningsårsmötet hålls.

Styrelsen ska kalla till extra föreningsårsmöte senast två veckor innan det öppnas.

Ett extra föreningsårsmöte är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§ 4:5 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i IOGT-NTO-rörelsen har närvarorätt på föreningsmötet. Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen har närvaro- och yttranderätt på föreningsmötet.

Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande. Varje medlem i föreningen har förslags- och rösträtt. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§ 4:6 Årsmötesärenden

På ett föreningsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

- a) val av ordförande och sekreterare för mötet, två rösträknare och två protokolljusterare
- b) fastställande av föredragningslista
- c) fastställande av antalet närvarande medlemmar
- d) ställningstagande till om årsmötet har kallats enligt stadgarna
- e) ställningstagande till om årsmötet är beslutsmässigt
- f) föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse
- g) föredragning av styrelsens ekonomiska berättelse
- h) föredragning av revisionsberättelse
- i) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- j) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i styrelsen
- k) beslut om motioner och förslag
- l) beslut om ersättningar
- m) beslut om arbetsplan för tiden fram till nästa årsmöte
- n) beslut om eventuell lokal medlemsavgift för det kommande kalenderåret
- o) beslut om budget för det pågående kalenderåret
- p) beslut om antal ledamöter, minst tre, och ersättare i styrelsen
- q) val av ordförande, sekreterare och kassör samt eventuella ytterligare ledamöter och ersättare i styrelsen
- r) val av två revisorer och minst en ersättare
- s) val av valberedning och eventuella ersättare
- t) val av ombud och ersättare till distriktsårsmötet
- u) val av ombud och ersättare till kretsårsmötet om föreningen tillhör en krets
- v) eventuella ytterligare val
- w) beslut om tid, plats och kallelsesätt för nästa årsmöte
- x) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från årsmötet ska inom tre veckor göras tillgängligt för revisorerna och distriktsstyrelsen samt finnas tillgängligt hos ordföranden.

§ 4:7 Föreningsstyrelse

Årsmötet ska välja en styrelse med minst tre ledamöter och kan också utse ersättare.

Ledamöter och ersättare väljs för tiden intill slutet av nästa eller nästnästa ordinarie årsmöte. Om årsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya ledamöterna ska tillträda vid en

tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats. Ordförande, sekreterare och kassör väljs särskilt.

Styrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter är närvarande.

§ 4:8 Föreningsstyrelsens uppgifter

Styrelsen är föreningens verkställande organ. Mellan föreningsmötena är styrelsen föreningens beslutande organ. Den leder föreningens arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program samt föreningsmötets och kongressens beslut. Den ska arbeta för att föreningens verksamhet bedrivs i enlighet med § 4:9.

Till årsmötet ska styrelsen lägga fram verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse och förslag till arbetsplan och budget.

§ 4:9 Föreningsverksamhet

Föreningen bör ha mångsidig verksamhet som ger medlemmarna möjlighet till en meningsfull gemenskap och tar tillvara deras vilja att bidra till IOGT-NTO-rörelsens och samhällets utveckling.

Föreningen ska arbeta för att så många som möjligt blir medlemmar och därigenom väljer en helnykter livsstil. Den ska även motarbeta användningen av alkohol, narkotika och andra gifter med berusande effekt.

Föreningen ska sträva efter att påverka lösningen av samhällsfrågor i sitt verksamhetsområde genom engagemang i samhällslivet. Den ska särskilt verka för en demokratiskt förankrad långsiktig miljö- och samhällsplanering.

Föreningen ska uppmuntra till ungdoms-, junis- och scoutverksamhet.

Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen får delta i föreningens verksamhet.¹³

Föreningen ska lämna en rapport om sin verksamhet till förbundsstyrelsen, distriktsstyrelsen och kretsstyrelsen varje år.

§ 4:10 Valbarhet till förtroendeuppdrag¹⁴

Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen kan väljas till förtroendeuppdrag i föreningen. Distriktsårsmötesombud måste dock vara registrerade medlemmar i IOGT-NTO.

§ 4:11 Firmateckning

Styrelsen bestämmer hur föreningens firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§ 4:12 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

---

¹³ Ömsesidig rätt att delta i hela IOGT-NTO-rörelsens verksamhet regleras gemensamt enligt §6:5

¹⁴ Ömsesidig valbarhet till förtroendeuppdrag regleras gemensamt enligt §6:5

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tio dagar före årsmötet tillsammans med styrelsens ekonomiska berättelse och verksamhetsberättelse. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

Föreningen kan besluta att kretsstyrelsen får ansöka om och förvalta offentliga bidrag till föreningens verksamhet.

§ 4:13 Fastighetsförvaltning

En förening kan äga och förvalta fast egendom. Om flera föreningar gemensamt ska äga och förvalta fast egendom kan parterna bilda en ideell förening eller välja annan associationsform.

Vill en förening sälja eller på annat sätt göra sig av med fast egendom eller del av fast egendom krävs beslut med två tredjedels majoritet på ett föreningsmöte. Till detta möte ska varje medlem få en skriftlig kallelse senast fyra veckor före mötet. Där ska det tydligt framgå att mötet gäller försäljning av fast egendom. Ett beslut om försäljning av fast egendom gäller dock inte förrän det har fastställts av förbundsstyrelsen i enlighet med § 6:1.

Lokaler som en förening, ett distrikt eller förbundet äger ska vara alkoholfria.

§ 4:14 Revision

Årsmötet väljer två revisorer och minst en ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa årsmöte. Om årsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Revisorerna ska följa styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till årsmötet lämna en revisionsberättelse med förslag om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Distriktsstyrelsen kan besluta om revision av föreningens räkenskaper och förvaltning.

I de fall det är uppenbart att det finns brister hos en förening och dessa brister kan leda till att IOGT-NTO:s verksamhet, anseende eller ekonomi allvarligt skadas får även förbundsstyrelsen besluta om revision av föreningens räkenskaper och förvaltning.

Den som genomför revision har rätt att ta del av handlingar och information som rör föreningens räkenskaper och förvaltning.

§ 4:15 Samgående med annan förening

En förening som vill gå samman med en annan IOGT-NTO-förening ska fatta beslut om detta. Föreningarna ska göra en skriftlig överenskommelse som ska innehålla uppgifter om tidpunkten för samgåendet och hanteringen av arkiv och andra tillgångar samt skulder. Beslutet ska fastställas av förbundsstyrelsen för att gälla. Distriktsstyrelsen ska yttra sig innan förbundsstyrelsen beslutar i frågan.

Förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen bör ta initiativ till samgående när ett beslutsmässigt årsmöte inte har kunnat genomföras.

§ 4:16 Upplösning

En förening kan upplösas genom beslut med två tredjedels majoritet på ett föreningsmöte.

Till detta möte ska varje medlem få en skriftlig kallelse senast två veckor före mötet. Där ska det tydligt framgå att mötet gäller upplösning av föreningen. Kallelsen ska även skickas till det distrikt och den krets som föreningen tillhör. Om mötet inte blir beslutsmässigt kan förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen upplösa föreningen efter samråd med föreningens medlemmar. Om föreningen inte har några registrerade medlemmar får distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen upplösa föreningen utan att först kalla till föreningsmöte

När en förening har upplösts ska förbundet erbjuda medlemmarna medlemskap i en annan förening eller direktanslutning till distriktet eller förbundet.

Vid upplösning tillfaller föreningens tillgångar distriktet. Finns det inget verksamt distrikt tillfaller tillgångarna förbundet.

§ 4:17 Särskilda stadgar

Föreningen ska anses ha antagit § 4:1–16 samt § 6:1 i dessa stadgar som sina egna stadgar. Om dessa paragrafer ändras anses även föreningens egna stadgar ändrade på motsvarande sätt. Om föreningen antar egna stadgar med innehåll utöver det ovan nämnda måste stadgarna godkännas av förbundsstyrelsen för att gälla.

Kapitel 5. Samverkan i IOGT-NTO-krets¹⁵

§ 5:1 Organisation

En IOGT-NTO-krets består av de föreningar och kårer inom IOGT-NTO, UNF, Junis och NSF som har anslutit sig till kretsen.

En krets omfattar en kommun. Riksstyrelsen kan om det finns särskilda skäl besluta att en krets ska omfatta fler kommuner eller en del av en kommun.

Kretsens högsta beslutande organ är kretsårsmötet. Mellan kretsårsmötena leds kretsen av en styrelse.

§ 5:2 Kretsårsmöte

Kretsens högsta beslutande organ är kretsårsmötet, dit alla föreningar och kårer som är anslutna till kretsen får skicka ombud.

Varje IOGT-NTO-förening, UNF-förening, Junis-förening och NSF-kår har rätt till två ombud och därutöver ett ombud för varje fullt tjugofemtal medlemmar.

Beräkningen av det antal ombud en förening eller kår har rätt till grundar sig på föreningens antal betalande och avgiftsbefriade registrerade medlemmar den 31 december föregående år.

Ordinarie kretsårsmöte ska hållas senast den 15 mars. Extra kretsårsmöte kan hållas då minst en tredjedel av de anslutna föreningarna och kårerna begär det eller kretsstyrelsen beslutar det.

Kallelse till ordinarie kretsårsmöte utfärdas senast sex veckor före mötet på det sätt som kretsårsmötet beslutar. Kallelse till extra kretsårsmöte utfärdas senast tre veckor före mötet. Ett extra kretsårsmöte får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att kretsårsmötet hålls.

Om kretsårsmötet inte hålls i föreskriven ordning kan riksstyrelsen utlysa kretsårsmöte.

Kretsårsmötet är beslutsmässigt när minst fem ombud är närvarande.

Varje ansluten förening och kår och varje löftesbunden medlem i dessa kan skicka motioner till kretsårsmötet. Kretsstyrelsen ska ha fått motionerna senast fyra veckor före kretsårsmötet. Kretsstyrelsen ska yttra sig över varje motion.

Ombuden och revisorerna ska ha fått alla handlingar till kretsårsmötet senast en vecka innan kretsårsmötet öppnas.

§ 5:3 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i IOGT-NTO-rörelsen har närvarorätt på kretsårsmötet. Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen har yttranderätt på kretsårsmötet. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.

---

¹⁵ Hela kapitel 5 om samverkan i IOGT-NTO-kretsar regleras gemensamt enligt §6:5

Varje ombud och ledamot av kretsstyrelsen samt föredragande revisor har förslags- och rösträtt. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§ 5:4 Kretsårsmötesärenden

På ett ordinarie kretsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

- a) fastställande av föredragningslista
- b) fastställande av antalet anmälda och närvarande ombud och övriga röstberättigade deltagare
- c) ställningstagande till om kretsårs mötet har kallats enligt stadgarna
- d) ställningstagande till om kretsårs mötet är beslutsmässigt
- e) val av ordförande och sekreterare för mötet, rösträknare och två protokoll justerare
- f) föredragning av kretsstyrelsens verksamhetsberättelse
- g) föredragning av kretsstyrelsens ekonomiska berättelse
- h) föredragning av eventuella andra verksamhetsberättelser
- i) föredragning av revisionsberättelse
- j) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- k) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i kretsstyrelsen
- l) beslut om motioner och förslag
- m) beslut om ersättningar
- n) beslut om arbetsplan för det pågående kalenderåret
- o) beslut om föreningsavgift till kretsen
- p) beslut om budget för det pågående kalenderåret
- q) beslut om antal ledamöter, minst fem, i kretsstyrelsen samt om deras mandattid
- r) val av ordförande, vice ordförande, sekreterare, kassör, studieledare, eventuella ytterligare ledamöter och fyra ersättare i kretsstyrelsen
- s) val av två revisorer och två ersättare
- t) val av valberedning med tre ledamöter, varav en sammankallande
- u) eventuellt val av distriktsårsmötesombud
- v) beslut om tid och plats för nästa kretsårsmöte
- w) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från kretsårs mötet ska inom tre veckor lämnas till riksstyrelsen, revisorerna och varje ansluten förening och kår. Det ska också finnas tillgängligt på kretsexpeditionen eller hos kretsens ordförande.

§ 5:5 Kretsstyrelse

Kretsstyrelsen ska bestå av lägst fem ledamöter. IOGT-NTO, UNF, Junis och NSF ska, om de ingår i kretsen, vardera företrädas av minst en ledamot i styrelsen.

Kretsstyrelsen väljs av årsmötet för en eller två verksamhetsperioder. Kretsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter är närvarande.

Till kretsårsmötet ska kretsstyrelsen lägga fram verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse.

§ 5:6 Kretsens uppgifter

Kretsstyrelsen ska arbeta för samordning och effektivt utnyttjande av resurser.

För varje verksamhetsår ska det finnas en arbetsplan och en budget för kretsens verksamhet. Kretsstyrelsen ska när den upprättar förslag till dessa beakta behovet av en lämpligt arbets- och resursfördelning mellan kretsen och dess föreningar och kårer.

Kretsstyrelsen anställer och entledigar personal samt utser arbetsledare för personalen.

Innan ett avtal om anställning sluts ska kretsstyrelsen samråda med riksstyrelsen, som ska godkänna anställningen och förslaget till anställningsavtal.

§ 5:7 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen kan väljas till förtroendeuppdrag i kretsen. Ett kretsårsmötesombud måste dock vara löftesbunden registrerad medlem i någon av kretsens föreningar eller kårer.

§ 5:8 Firmateckning

Kretsens firma bör utgöras av kommunnamnet eller motsvarande och ordet IOGT-NTO-krets.

Kretsstyrelsen bestämmer hur firman ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt. Firmatecknarna ska vara myndiga.

§ 5:9 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår. Kassören förvaltar med redovisningsskyldighet kretsens egna medel samt medel som förvaltas av kretsen. Bank- och plusgirokonton tecknas enligt kretsens beslut.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tio dagar före kretsårsmötet tillsammans med kretsstyrelsens ekonomiska berättelse och verksamhetsberättelse.

Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

§ 5:10 Revision

Kretsårsmötet väljer två revisorer och två ersättare.

Riksstyrelsen kan besluta om revision av kretsens räkenskaper och förvaltning.

§ 5:11 Samgående med annan krets

En krets som vill gå samman med en annan krets ska fatta beslut om detta. Kretsarna ska göra en skriftlig överenskommelse som ska innehålla uppgifter om tidpunkten för samgåendet och hanteringen av arkiv och andra tillgångar samt skulder. Beslutet ska skickas till riksstyrelsen för fastställelse.

Riksstyrelsen kan ta initiativ till samgående mellan kretsar. Riksstyrelsen ska ta sådant initiativ när ett beslutsmässigt kretsårsmöte inte kan sammankallas.

§ 5:12 Upplösning

En krets kan upplösas genom beslut på två på varandra följande kretsårsmöten eller med två tredjedels majoritet på ett kretsårsmöte.

Till detta möte ska varje förening eller kår få en skriftlig kallelse senast två veckor före mötet. Där ska det framgå att mötet gäller upplösning av kretsen.

En krets kan upplösas genom beslut av riksstyrelsen. Ett sådant beslut kan fattas när ett beslutsmässigt kretsårsmöte inte kan sammankallas och ett samgående med en annan krets inte heller kan ske.

Vid upplösning av en krets beslutar riksstyrelsen hur den kvarvarande egendomen ska fördelas mellan de distrikt eller regioner som kretsens föreningar eller kårer tillhör.

§ 5:13 Särskilda stadgar

Om kretsen antar egna stadgar ska de innehålla § 5:1–12 samt § 6:1 i dessa stadgar. Om kretsen antar egna stadgar med innehåll utöver det ovan nämnda måste stadgarna godkännas av riksstyrelsen för att gälla.

§ 5:14 Särskilt om rättsförhållanden för kretsar

I tillägg till övriga bestämmelser gällande rättsförhållanden gäller följande för kretsar.

Beslut av kretsar gäller inte förrän de har fastställts av riksstyrelsen, om de innebär att kretsen

- a) köper fast egendom,
- b) gör sig av med fast egendom eller del i fast egendom,
- c) köper aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
- d) gör sig av med aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
- e) tar ut eller medger inteckning eller inskrivning av servitut eller nyttjanderätt i egen fastighet,
- f) vidtar eller stöder åtgärder som kan minska det egna inflytandet i bolag eller förening, där föreningen eller distriktet har bestämmande inflytande genom aktieinnehav eller på annat sätt,
- g) gör sig av med arkivmaterial eller arbetsmaterial av större värde,
- h) använder sina tillgångar på sätt som strider mot IOGT-NTO-rörelsens syften,

- i) realiserar sina tillgångar i uppenbart syfte att använda dem på sätt som strider mot dessa stadgar eller mot förbundsstyrelsens beslut, eller
- j) upplåter sina lokaler på sätt som hindrar IOGT-NTO-rörelsens verksamhet.

De bestämmelser i denna paragraf som avser fast egendom ska också gälla byggnader på ofri grund.

Riksstyrelsen kan förbjuda kretsar att verkställa beslut som avser de frågor som nämns ovan, och som inte har fastställts av riksstyrelsen.

Kretsar är skyldiga att följa de anvisningar om anskaffande, användning, vård och försäljning av fast egendom som riksstyrelsen fastställer.

Kretsar ska redovisa kapital som de får vid försäljning av fast egendom eller del i fast egendom till riksstyrelsen. Detta gäller också kapital som de får i ersättning för fast egendom efter brand eller annan skada eller expropriation, eller till följd av annat förhållande.

Kapitalet ska förvaltas av riksstyrelsen för kretsens räkning. Riksstyrelsen kan besluta att någon annan ska förvalta kapitalet. Kapitalet får inte användas för andra ändamål än köp av fast egendom eller del i fast egendom. Riksstyrelsen kan dock besluta att kapitalet får användas på annat sätt. Avkastning på kapitalet får användas till den löpande verksamheten i den krets som kapitalet tillhör.

Kapitel 6. Bestämmelser angående rättsförhållanden, stadgeändringar och särskilda bestämmelser vid omfattande ekonomisk verksamhet

§ 6:1 Rättsförhållanden

Varje förening eller distrikt inom IOGT-NTO eller krets inom IOGT-NTO-rörelsen har rätt att bedriva sin verksamhet självständigt, så länge detta sker i överensstämmelse med dessa stadgar.

Varje förening eller distrikt inom IOGT-NTO, varje krets inom IOGT-NTO-rörelsen eller förbundet IOGT-NTO kan förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter, äga fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter. Beslut av föreningar och distrikt gäller dock inte förrän de har fastställts av förbundsstyrelsen, om de innebär att föreningen eller distriktet

- a) köper fast egendom,
- b) gör sig av med fast egendom eller del i fast egendom,
- c) köper aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
- d) gör sig av med aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
- e) tar ut eller medger inteckning eller inskrivning av servitut eller nyttjanderätt i egen fastighet,
- f) vidtar eller stöder åtgärder som kan minska det egna inflytandet i bolag eller förening, där föreningen eller distriktet har bestämmande inflytande genom aktieinnehav eller på annat sätt,
- g) gör sig av med arkivmaterial eller arbetsmaterial av större värde,
- h) använder sina tillgångar på sätt som strider mot IOGT-NTO-rörelsens syften,
- i) realiserar sina tillgångar i uppenbart syfte att använda dem på sätt som strider mot dessa stadgar eller mot förbundsstyrelsens beslut, eller
- j) upplåter sina lokaler på sätt som hindrar IOGT-NTO-rörelsens verksamhet. De bestämmelser i denna paragraf som avser fast egendom ska också gälla byggnader på ofri grund.

Förbundsstyrelsen kan förbjuda föreningar och distrikt att verkställa beslut som avser de frågor som nämns ovan, och som inte har fastställts av förbundsstyrelsen.

Föreningar och distrikt är skyldiga att följa de anvisningar om anskaffande, användning, förvaltning och försäljning av fast egendom som förbundsstyrelsen fastställer.

Föreningar och distrikt ska redovisa kapital som de får vid försäljning av fast egendom eller del i fast egendom till förbundsstyrelsen. Detta gäller också kapital som de får i ersättning för fast egendom efter brand eller annan skada eller expropriation, eller till följd av annat förhållande. Kapitalet ska förvaltas av förbundsstyrelsen för föreningens eller distriktets räkning. Förbundsstyrelsen kan besluta att någon annan ska förvalta kapitalet. Föreningar och distrikt måste fatta beslut om att använda kapital enligt ovan inom en period på fem år, i annat fall tillfaller kapitalet distriktet.

Kapitalet får inte användas för andra ändamål än köp av fast egendom eller del i fast egendom. Förbundsstyrelsen kan dock besluta att kapitalet får användas på annat sätt. Avkastning på kapitalet får användas till den löpande verksamheten i den förening eller det distrikt som kapitalet tillhör.

§ 6:2 Ekonomisk förvaltning vid omfattande ekonomisk verksamhet

Styrelser för förening, distrikt eller förbund med omfattande ekonomisk verksamhet ska, utöver det som följer av övriga stadgar, årligen fastställa arbetsplan, arbetsordning för styrelsen, delegationsordning, samt om tillämpligt, instruktion för ledande tjänsteman.

Styrelser för moderförening, -distrikt eller -förbund i koncerner ska därutöver årligen fastställa koncernreglemente och ägardirektiv, att beslutas om på dotterbolags årsstämma.

För förening, distrikt eller förbund med omfattande ekonomisk verksamhet och för moderförening, -distrikt eller -förbund i koncerner gäller som undantag till bestämmelserna i § 3:2 och § 4:2 att revisorerna ska ha fått alla handlingar till årsmötet senast trettio dagar innan årsmötet öppnas.

För föreningar med omfattande ekonomisk verksamhet och moderföreningar i koncerner gäller som undantag till bestämmelserna i § 4:2 att föreningens årsmöte ska hållas före mars månads utgång.

Förening, distrikt eller förbund med omfattande ekonomisk verksamhet definieras genom att uppfylla mer än ett av följande villkor:

- a) Medelantalet anställda har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 10,
- b) Den redovisade balansomslutningen har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 10 miljoner kronor,
- c) De redovisade verksamhetsintäkterna har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 10 miljoner kronor.

§ 6:3 Tolkning av stadgarna

Vid olika syn på hur dessa stadgar ska tolkas har förbundsstyrelsens mening företräde.

Gäller frågan tolkning av någon av de bestämmelser som avses i § 6:5 har i stället riksstyrelsens mening företräde.

§ 6:4 Stadgeändring

Dessa stadgar kan ändras genom samstämmiga beslut på två kongresser eller genom beslut med två tredjedels majoritet på en ordinarie kongress. En stadgeändring gäller från det att kongressen avslutas eller från den senare tidpunkt som kongressen beslutar.

En stadgeändring som rör förhållande till annat förbund inom IOGT-NTO-rörelsen kan endast göras genom samstämmiga kongressbeslut av alla förbund som stadgeändringen berör.¹⁶

§ 6:5 Förhållande till annat förbund¹⁷

Som stadgar som rör förhållande till annat förbund betraktas de bestämmelser i stadgarna hos IOGT-NTO, UNF, NSF och Junis som behandlar

- a) samarbete inom IOGT-NTO-rörelsen (§ 1:1),
- b) IOGT-NTO-rörelsens grundsatser (§ 1:2)
- c) samtidigt medlemskap i fler än ett förbund (§ 1:5),
- d) medlemslöftet (§ 1:6),
- e) riksstyrelsens sammansättning och funktion (§ 1:4, 2:1, 2:9, 2:10),
- f) samverkan på regional nivå (§ 3:1),
- g) IOGT-NTO-kretsar (§ 1:4 och kapitel 5),
- h) rörelsesamordnad verksamhet (§ 2:2),
- i) närvarorätt vid IOGT-NTO-rörelsens beslutande församlingar (§ 2:5, 3:6),
- j) rätt att delta i IOGT-NTO-rörelsens verksamhet (§ 4:9),
- k) valbarhet till förtroendeuppdrag (§ 2:12, 3:10, 4:10), eller
- l) stadgeändringar som rör förhållande till annat förbund (§ 6:4, 6:5).

Punkter om rörelsesamordnad verksamhet (dvs. gemensamma kongresser) berör ej NSF.

---

¹⁶ Stadgeändring av skrivning som rör annat förbund regleras gemensamt enligt §6:5

¹⁷ Uppräkningen av vad som berör annat förbund kan enbart ändras med samstämmiga beslut av alla förbund som berörs enligt §6:4